

ROMOVÉ MAJÍ PROTI SPOLUŽÁKŮM POLOVIČNÍ ŠANCI DOKONČIT ZŠ

České noviny, 8. dubna 2009

Praha - Děti Romů žijících ve vyloučených lokalitách mají oproti ostatním jen poloviční šanci, že dokončí základní školu s vrstevníky, s nimiž školní docházku začaly. Vyplývá to z analýzy společnosti GAC vypracované pro ministerstvo školství. Ministr školství Ondřej Liška (SZ) dnes v Praze její výsledky představil novinářům.

Podle analýzy mají neromské děti výrazně větší šance dosáhnout vyššího vzdělání než Romové. Zatímco ze základních škol odchází do takzvaných praktických škol určených zejména pro děti s lehkým mentálním postižením v průměru jedna žákyně ze sta, u Romek to jsou v průměru dvě z každých deseti.

U chlapců z většinové populace na tyto specializované základní školy odchází v průměru tři žáci ze sta; z Romů je to však téměř každý čtvrtý hoch. Mimo základní školy se tak podle analýzy vzdělává plná třetina romských dětí; v případě ostatních je to však pouze osm procent. "Pravděpodobnost, že dítě rovnou začne navštěvovat speciální základní školu, je pro romské dítě šestkrát vyšší než u jeho neromského vrstevníka," uvádí analýza.

Největší potíže mají romské děti se zvládnutím českého jazyka a matematiky; na prvním stupni je pro ně čeština dokonce největším problémem. Špatný prospěch romských dětí se podle studie podepisuje na rostoucím počtu absencí. Romské děti chybí více již na prvním stupni, absence se kumulují na druhém stupni a oproti neromským dětem bývají asi trojnásobné. Více přitom ve škole chybí romské dívky než chlapci.

Romské děti mívají často horší známky z chování než neromské již počátkem školní docházky, problémy s chováním se vzrůstajícím věkem přibývají. Zatímco v osmé třídě mělo podle analýzy zhoršenou známku z chování sedm procent chlapců a dvě procenta dívek, u Romů ji mělo celých 31 procent a u Romek 22 procent; tedy desetkrát více, než u jejich neromských vrstevnic.

Podle analýzy jsou rozdíly ve výkonnosti různých romských žáků; pětinu z nich učitelé hodnotili jako nadprůměrné. Většinou se jednalo o děti rodičů, kteří svým potomkům pomáhali s přípravou do školy a jež měly výrazně méně absencí. Nadprůměrně úspěšné romské děti obvykle pocházejí z rodin, kde se mluví pouze česky. Pětina romských žáků má podle analýzy předpoklady ke studiu na střední škole.

Neromské děti bývají na školní docházku obvykle připraveny nesrovnatelně lépe. Zatímco do mateřských škol jich chodí plných 90 procent, u Romů to je pouze 40 procent. Přípravné ročníky školy naopak navštěvuje 18 procent malých Romů, z neromských dětí jsou to pouze dvě procenta.

Společnost GAC průzkum, který je prvním reprezentativním porovnáním vzdělanostních nerovností podle etnického původu žáků, vypracovala v období od srpna loňského roku do letošního ledna. Studie se zúčastnilo přes 8400 respondentů z řad žáků necelé stovky základních škol v blízkosti sociálně vyloučených lokalit; Romové tvořili 21 procent zpovídaných. Autoři do studie zapracovali také názory ředitelů škol.

Autor: ČTK